

ERHVERVSSTYRELSEN

ADRESSE COWI A/S
Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00

FAX +45 56 40 99 99

WWW cowi.dk

INDVIRKNING PÅ NATURA 2000 OMRÅDE AF OVERFØRSEL AF SOMMERHUSOMRÅDE I NØDEBO TIL BYZONE

VÆSENTLIGHEDSVURDERING

INDHOLD

1	Konklusion	1
2	Indledning	2
3	Natura 2000-område ved Nødebo	3
3.1	Naturtyper i habitatområdet sydøst for Nødebo	3
3.2	Arter i habitatområdet sydøst for Nødebo	3
3.3	Ynglefugle i fuglebeskyttelsesområdet omkring Nødebo	4
3.4	Væsentlighedsvurdering	8
3.5	Referencer	9

1 Konklusion

En overførsel af sommerhusområdet til byzone forventes ikke at kunne medføre væsentlige påvirkninger af udpegningsgrundlag og bevaringsmålsætninger i det tilgrænsende Natura 2000-område.

Ændringer i den rekreative brug af området må forventes at have et beskedent omfang, der ikke vil give anledning til væsentlige påvirkninger af arter og naturtyper i Natura 2000-området.

Fysiske ændringer af arealudnyttelsen i sommerhusområdet vil ikke medføre væsentlige ændringer af egnede levesteder for fuglearterne på udpegningsgrundlaget. Sommerhusområdet indgår næppe som en betydende del af arternes samlede levested.

PROJEKTNR.

DOKUMENTNR.

A084737-002

1

VERSION

UDGIVELSES DATO

BESKRIVELSE

UDARBEJDET

KONTROLLERET

GODKENDT

1.1

16. FEBRUAR
2017

UKJ

SBJ

UKJ

En mere intensiv arealudnyttelse i sommerhusområdet og det forhold, at området er et lavbundsareal, kan medføre risiko for en påvirkning af jordbundsflugtigheden i Natura 2000 området. Det bør derfor sikres i den fremtidige kommunale planlægning af klimasikringsindsatsen at indsatser, der iværksættes ikke kan medføre en påvirkning af jordbundsflugtigheden i Natura 2000 området.

Hillerød Kommune bør derfor forpligtes til at planlægge og gennemføre evt. klimasikringstiltag i sommerhusområdet på en sådan måde, at en påvirkning af natura 2000 området undgås. Hillerød Kommune vil være forpligtet til at gennemføre en vurdering heraf efter habitatbekendtgørelsens regler, såfremt der tages initiativ til et samlet klimasikringstiltag i sommerhusområdet.

2 Indledning

Fingerplan 2017 åbner mulighed for, at sommerhusområdet ved Nødebo ved Esrum Sø og Gribskov kan overføres til byzone. Sommerhusområdet grænser op til et Natura 2000-område, som har almen interesse, også for andre end sommerhusejerne, og som nyder international beskyttelsesstatus. Sommerhusområdet er et lavbundsområde, som drænes for at undgå oversvømmelse.

Natura 2000-området N133 Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov er udpeget for en hel række forskellige arter og naturtyper. Natura 2000-området omfatter to habitatområder, H117 og H190, samt et fuglebeskyttelsesområde F108.

Der er risiko for, at øget og intensiv bymæssig anvendelse i form af helårsbeboelse kan få negativ indflydelse på sårbar natur i det internationale beskyttelsesområde. Størstedelen af sommerhusene i området udnyttes i forvejen til helårsbeboelse af ejerne. En overførsel af området til helårsbeboelse vil derfor i al væsentlighed være en planmæssig berigtigelse af den eksisterende situation i sommerhusområdet. Af de i alt 117 sommerhuse i området er de 62 i dag anvendt til helårsbeboelse¹. Overførsel af sommerhusområdet til helårsbeboelse vil muliggøre at husene i området permanent kan bebos året rundt, hvor det i dag kun er tilladt den nuværende ejer indenfor Planlovens regler. Ejendommene i sommerhusområdet er kloakerede og en del af vejnettet i området er asfalteret².

Der har været afholdt en offentlig høring blandt områdets beboere om omdannelsen som tillige er udmundet i en afstemning blandt beboerne om, hvorvidt der var flertal blandt beboerne til den foreslåede omdannelse af sommerhusområdet. En overførsel af området forudsætter, at mindst 75 % af grundejerne støtter en omdannelse. Afstemningen i Nødebo viste et flertal for omdannelsen på 91% af grundejerne. Med afstemningsresultatet er de nødvendige forudsætninger for at overføre området til byzone til stede. Da det ikke på forhånd kan udelukkes, at en intensivering af anvendelsen af området kan medføre en væsentlig indvirkning på Natura 2000 interesserne på naboarealer, har Erhvervsstyrelsen i overensstemmelse med § 6 i Habitatbekendtgørelsen³ besluttet, at

¹ oplyst af Hillerød Kommune

² oplyst af Hillerød Kommune

³ Bekendtgørelse nr. 926 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 27. juni 2016

der bør udarbejdes en ekstern vurdering af, hvorvidt denne indvirkning kan være væsentlig.

3 Natura 2000-område ved Nødebo

Projektområdet grænser op til Natura 2000-området N133, Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov. Dette Natura 2000-område, der har en samlet størrelse på 7.900 ha, udgøres af habitatområderne H117, Gribskov, og H190, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov, samt fuglebeskyttelsesområdet F108, Gribskov.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området fremgår af Figur 1.

3.1 Naturtyper i habitatområdet sydøst for Nødebo

Skovområdet mellem sommerhusområdet og Møllekrog i ved Esrum Sø fremstår som en mosaik af forskellige skovnaturtyper.

Bøg på mor (9110), Bøg på muld (9130) og Ege-blandskov (9160)

De tre naturtyper forekommer primært i god tilstand i området (Figur 2). Et område har moderat tilstand og et har høj tilstand. Alle tre naturtyper forekommer på store arealer inden for Natura 2000-området og udgør en betydelig del af naturtypernes samlede areal inden for det nationale biogeografiske område.

Som følge af disse naturtypers betydning er der særlig fokus på disse naturtyper i den overordnede målsætning for Natura 2000-området (Naturstyrelsen, 2016: Natura 2000-plan 2016-2021. Gribskov, Esrum Sø og Snævret Skov. Natura 2000-område nr. 133).

Skovbevokset tørvemose (91D0)

Prioriteret naturtype som findes på to arealer inden for skovområdet mellem sommerhusområdet og Møllekrog, med henholdsvis god tilstand og høj tilstand.

Elle- og askeskov (91E0)

Prioriteret naturtype, der forekommer flere steder i området med god tilstand.

Næringsrig sø (3150)

Esrums sø er identificeret som næringsrig sø med høj tilstand.

3.2 Arter i habitatområdet sydøst for Nødebo

De terrestriske arter på udpegningsgrundlaget for habitatområderne H117 og H190 er nævnt nedenfor, idet det ikke kan forventes, at limniske arter kan blive påvirket af statusændringen for sommerhusområdet.

Skæv vindelsnegl (1014)

Der findes ingen registrerede observationer af skæv vindelsnegl i området omkring den sydlige del af Nødebo, men arten er kendt fra Gribskov. Den kan forekomme i en lang række biotoper fra fugtige enge, rigkær og starsumpe til tørre

steder som overdrev, blandet løvskov og stengærder. Skæv vindelsnegl er svær at registrere på grund af den ringe størrelse på ca. 2 mm.

Sumpvindelsnegl (1016)

På Miljøgis er der to fund af arten og Fugleognatur.dk angiver også fund af arten i den sydvestlige del af Gribskov-området. Sumpvindelsnegl er ca. 2-3 mm lang og lever på fugtige steder ofte inde i bevoksninger og tuer af høje starer og ligende planter og kan derfor være overset i området.

Målsætningen for Natura 2000-området tilsiger, at der skal opretholdes mindst 10% af arealet med højt voksende starsumpe og lignende levesteder, således at der ikke sker en nedprioritering af levesteder for arten i forbindelse med naturpleje.

Stor kærguldsmed (1942)

Der findes ingen observationer af stor kærguldsmed i området. Forekomsten er undersøgt på udvalgte lokaliteter i forbindelse med overvågningen i 2004 og 2011.

Stor vandsalamander (1386)

Der er ikke kortlagt levesteder for stor vandsalamander i området lige sydøst for Nødebo. På databasen Fugleognatur.dk ses der ingen observationer af arten i området.

Grøn buxbaumia (1386)

Denne mosart findes især på steder med morbund på f.eks. skrænter langs skovveje, men er ikke registeret i denne del af Gribskov. I perioden 2004-2011 blev arten fundet andetsteds i Gribskov, og siden er den ved overvågningen i 2012 fundet flere steder i skoven. Da det er en lille uanselig art, der er svær at finde selv på voksesteder, hvor den vides at forekomme, er det muligt at den er overset i området.

Ifølge målsætningen for Natura 2000-området skal der sikres tilstrækkelige store og velegnede levesteder for grøn buxbaumia, eller om nødvendigt genoprettes egnede levesteder som kontinuerligt sikrer forekomsternes robusthed mod forandringer.

3.3 Ynglefugle i fuglebeskyttelsesområdet omkring Nødebo

Nedenstående arter er anført på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet. Der er ingen kortlagte levesteder for ynglefugle i området, og nedenstående beskrivelser er baseret på udtræk fra DOFbasen (www.dofbasen.dk) fra en 10-års periode fra 2006-2016.

Hvæpsevåge

Der er kun observationer af overflyvende eller trækkende hvæpsevåger fra området omkring Nødebo. Arten yngler i ældre løvskove, hvor reden placeres i den lysåbne del af skoven. Det er en sky ynglefugl, der er følsom over for forstyrrelser og yngler derfor primært i større skovområder.

Ifølge målsætningen for Natura 2000-området skal levesteder for hvepsevåge sikres eller øges således at der er tilstrækkeligt med egnede ynglesteder i området.

Rød glente

Der er registreret to ynglepar af rød glente i Natura 2000-området i 2012, men gennem de sidste 10 år er der dog kun få observationer af rød glente i skovområdet ved Møllekrog. Rød glente yngler oftest i områder med en mosaik af småskove, hegn og marker, hvilket gør området sydøst for Nødebo egnet som levested da der både er skov og åbne områder. Arten placerer dog reden, hvor der er lidt eller ingen forstyrrelser fra mennesker.

Ifølge målsætningen for Natura 2000-området skal levesteder for rød glente sikres eller øges således at der er tilstrækkeligt med egnede ynglesteder i området.

Fiskeørn

Der har flere år været et ynglepar i Gribskov øst for Store Gribsø, og yngleparret har flere år fået unger på vingerne.

Fiskeørne er meget sky ved ynglepladsen og kræver ro omkring redestedet og vil derfor næppe bygge rede tæt på bebyggelse men nærmere vælge de større skovområdet inden for Natura 2000- området. Derimod kan området omkring Møllekrog benyttes som fourageringsområde.

Ifølge målsætningen for Natura 2000-området skal levesteder for fiskeørn sikres eller øges således at der er tilstrækkeligt med egnede ynglesteder i området.

Isfugl

Der er flere observationer af rasende og fouragerende isfugle i området ved Møllekrog, med flere samtidige observationer af han og hun, hvilket kan indikere tilstedeværelsen af et ynglepar.

Ifølge Natura 2000-planen skal levesteder for isfugl sikres eller øges, således at der er tilstrækkeligt med egnede ynglesteder i området.

Sortspætte

Gennem de seneste 10 år er der kun registreret sortspætte i området ved Møllekrog 4 gange. Det formodes derfor at der ikke er yngleaktivitet i området.

Ifølge Natura 2000-planen skal det for sortspætte sikres, at der bevares eller om nødvendigt genoprettes egnede levesteder, som kontinuerligt sikrer artens forekomst mod forandringer.

Rødrygget tornskade

Der har gennem de sidste 10 år ynglet rødrygget tornskade i området ved Møllekrog. Der findes en stor bestand af rødrygget tornskade i Gribskov, hvor arten yngler i lysninger og åbne områder med enkelte træer samt krat, hvor reden placeres.

Ifølge Natura 2000-planen skal levesteder for rødrygget tornskade sikres eller øges, således at der er tilstrækkeligt med egnede ynglesteder i området. Dette hensyn skal også varetages, hvor lysåbne naturtyper ønskes opretholdt gennem rydning af opvækst.

Plettet rørvagtel

Plettet rørvagtel forekommer næppe i området og er ifølge DOFbasen ikke registreret fra de nærmeste dele af Gribskov eller fra Møllekrog-området i de seneste 10 år.

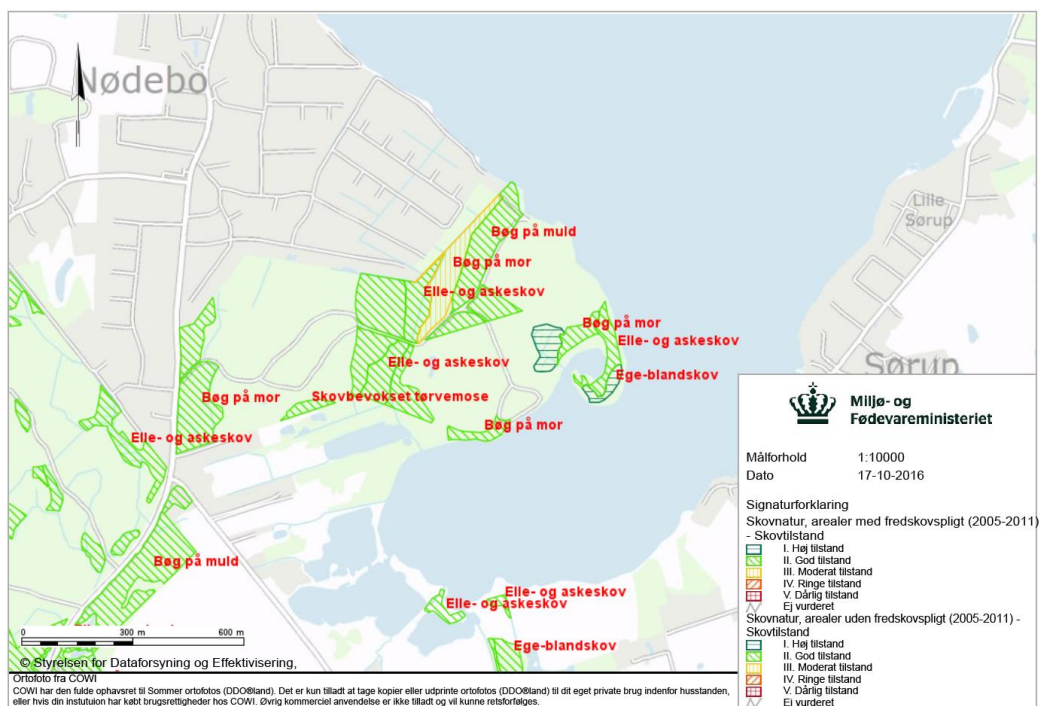
Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 117			
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-so (3140)	
	Næringsrig so (3150)	Brunvandet so (3160)	
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)	
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)	
	Urtebræmme (6430)	Højmoser* (7110)	
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)	
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)	
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)	
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	
	Elle- og askeskov* (91E0)		
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)	
	Stor kærguldsmed (1042)	Bæklampret (1096)	
	Stor vandsalamander (1166)	Grøn buxbaumia (1386)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 190			
Naturtyper:	Kransnålalge-so (3140)	Næringsrig so (3150)	
	Brunvandet so (3160)	Vandløb (3260)	
	Surt overdrev* (6230)	NY	Urtebræmme (6430)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)	
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)	
	Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91E0)	
	Sumpvindelsnegl (1016)	Bæklampret (1096)	
Arter:	Flodlampret (1099)	Stor vandsalamander (1166)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 108			
Fugle:	hvepsevåge (Y)	rød glente (Y)	NY
	fiskeørn (Y)	NY	pletlet rørvagt (Y)
	isfugl (Y)	NY	sortspætte (Y)
	rødrygget tornskade (Y)		

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = træfugl, "Y" = ynglefugl. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet oven for. Arter og naturtyper, der er tilføjet udpegningsgrundlaget er markeret med "NY". I habitatområde H117 er naturtypen nedbrudt højmoser (7120) udgået af udpegningsgrundlaget, og i habitatområde H190 er naturtypen kalkoverdrev (6210) udgået af udpegningsgrundlaget.

Figur 1 Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område N133, der består af habitatområdet H117, habitatområdet H190 og fuglebeskyttelsesområdet F108.

Figur 2 Skovnaturtyper i Natura 2000-området syd for sommerhusområdet.

3.4 Væsentlighedsvurdering

3.4.1 Påvirkninger af Natura 2000-interesser

Med en overførsel af sommerhusområdet til byzone forventes som udgangspunkt flere beboere i vinterhalvåret. Som nævnt er 62 af de 117 sommerhuse allerede i anvendelse til helårsbeboelse. Der er ikke tal for hvor mange af de ejere, der ikke allerede anvender sommerhuset til helårsbeboelse, der forventes at tage fast ophold i området på helårsbasis.

Omdannelse af sommerhusområdet til helårsbeboelse kan give anledning til følgende direkte og indirekte påvirkninger af det omliggende Natura 2000-område:

- > Øget forstyrrelse af arter på udpegningsgrundlaget gennem øget færdsels-tryk,
- > Øget slid på habitatnaturtyper gennem øget færdselstryk, og
- > Ændret naturtilstand i sommerhusområdet
- > Ændret afvanding/dræning i sommerhusområdet, som kan påvirke den fugtige bund med naturtyperne skovbevokset tørvemose (91D0) og elle- og askeskove (91E0).

Færdselstrykket forventes ikke at blive ændret væsentligt, da sommerhusområdet i øjeblikket bruges til helårsbeboelse i væsentligt omfang. En ændring af områdets status til helårsbeboelse forventes derfor ikke at medføre en mærkbar

ændring i færdselstrykket i det tilgrænsende Natura 2000-område. Hertil kommer, at det tilgrænsende Natura 2000-område i betydeligt omfang benyttes rekreativt af et stort antal borgere, der ikke kommer fra sommerhusområdet. Det er således alene en (ukendt) andel af den rekreative brug, der på nuværende tidspunkt hidrører fra beboere og besøgende i sommerhusområdet.

Den sjældne mosart grøn buxbaumia kan forekomme, hvor der også forekommer slid på skovbunden på grund af rekreativ udnyttelse af området, men jf. ovenstående forventes det ikke, at den rekreative brug af skvområdet sydøst for sommerhusområdet stiger mærkbart alene som følge af en ændret status for sommerhusområdet.

Det vurderes derfor, at en ændret status for sommerhusområdet ikke vil medføre væsentlige forstyrrelser af arter og habitatnaturtyper, der forekommer i det tilgrænsende Natura 2000-område.

Tilsvarende er det således ikke sandsynligt, at en ændret zonestatus vil være en hindring for at arbejde for og opnå de bevaringsmålsætninger, der er opstillet i den gældende Natura 2000-plan.

En overførsel til byzone kan sandsynligvis fremme investeringer i boligforbedring samt ændret udnyttelse af de enkelte parceller. Området er, som omtalt ovenfor, allerede kloakeret og en væsentlig del af vejnettet er endvidere asfalteret hvorfor der ikke forventes gennemført større anlægsarbejder i forbindelse med omdannelsen.

Investeringer i renovering og udvidelse af enkelte ejendomme kan gennem en højere bebyggelsesprocent resultere i et vist tab af naturværdi i området, som vil kunne mindske områdets betydning for nogle af fuglearterne (rovfugle, sortspætte) på Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag. Det er dog ikke sandsynligt, at et sådant tab af naturværdi vil medføre en væsentlig påvirkning af de pågældende arters bevaringsstatus i Natura 2000-området. Sommerhusområdet indgår ikke som en væsentlig del af levestederne for arterne på udpegningsgrundlaget, omend arter som hvepsevåge, rød glente og sortspætte til tider kan søge føde i uforstyrrede beboelsesområder med et vist naturpræg.

Sommerhusområdet er et lavbundsareal, som fra tid til anden oplever oversvømmelser. Hillerød Kommune har vurderet at området kan være udsat for oversvømmelser ved en 5-års regn. Kommunen har prioriteret at området klimasikres. Ved en fremtidig øget intensivering af arealanvendelsen i sommerhusområdet kan klimasikring/dræning og/eller afvanding af arealerne påvirke arealerne med naturtypen skovbevokset tørvemose (91D0) eller elle- og askeskov.

Det bør derfor sikres at en fremtidig klimasikring/dræning og/eller afvanding af arealerne i sommerhusområdet ikke påvirker den eksisterende jordbunds fugtighed i Natura 2000 området.

3.5 Referencer

Naturstyrelsen, 2016: Natura 2000-plan 2016-2021. Gribskov, Esrum Sø og Snævret Skov. Natura 2000-område nr. 133.